

DE REFORMATIE

Weekblad tot ontwikkeling van het Gereformeerde leven

Onder redactie van Prof. Dr F. J. J. Buijendijk, Dr K. Dijk, Dr V. Hepp en Dr B. Wielenga

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; J. van Andel, 's-Gravenhage; N. Baas, Amsterdam; Prof. Dr H. Bavinck, Amsterdam; Dr Henry Boets, Grand Rapids, Mich., N.A.; Dr Joh. C. Breen, Amsterdam; Prof. Dr F. W. Groshede, Amsterdam; Dr W. G. Harrenstein, Medan; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, Tiel; Dr B. A. Knoppers, Almelo; Dr J. G. Kuntz, Arnhem; Dr H. W. Laman, Assen; Dr C. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, Den Haag; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; Dr J. C. de Moor, Utrecht; Prof. Dr J. Ridderbos, Kampen; Dr J. C. Rullmann, Utrecht; Dr K. Schilder, Gorinchem; J. Schouten, Rotterdam; Dr W. J. A. Schouten, Kampen; Dr J. Thijss, Meppel; Dr H. W. van der Vaart, Sout, 's-Graveland; Dr D. H. Th. Vollenhoven, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielenga, Anna-Jacoba-Polder; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Adres der Redactie:
Dr. V. HEPP, Paul Krugerstraat 55, Watergraafsmeer.

Drukkers-uitgeverij:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Gooch.
Tel. No 58 — Postrekening No 30900.

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland en Ned-Indië f7.50 (voor Amerika \$3) p. jaar.
Advertentie: 35 ct. p. regel, Familieberichten 25 ct. p. regel.

INHOUD: Het Gezang der Gemeente I — Eli de Schrift.
Barzillai's terugkeer (2 Sam. 19:37) — Kerkelijk leven: De
sahval van Dr. Visser III; Gemeentevergaderingen V; Sym-
pathie; Verbetering. — Uit het Politieke en Sociale Leven:
Het recht van staking. — Zending en Evangelisatie: Evan-
gelisatie en Brankbestrijding. — Literatuur en Kunst: Psy-
chologische Romanen. — Uit de Buitenlandsche Kerken:
Eindebeweging. — Perschoon. — Stemmen uit onze
kerken. — Kerknieuws.

HET GEZANG DER GEMEENTE.

I.

Volkomen terecht schreef Dr Hepp in ons
nummer van 24 Dec. 11.: „Voor alle reformatie
gelde deze regel: men moet niet alleen goede denk-
beelden opperen, maar ze ook uitwerken.”

Menigeen heeft in een helder oogenblik een
oogenblik niet zoo verkeerd denkbeeld om een
af andere hervorming aan te brengen. Maar dan
komt het er op aan, de uitwerking van dat denk-
beeld tot in alle onderdelen te verzorgen en zoo
de praktische uitvoerbaarheid ervan aan te toonen.

Terwijl het niet minder noodig is, dat men ener-
zijds het doorzettingsvermogen heeft, om voor het
verdere zijn denkbeelden te verwezenlijken, en
anderzijds de voorzichtigheid om in de ontwikkeling
ervan zich aan te sluiten bij het verleden, dat zoo
rijke lessen geeft en van zoo groote betekenis is.

Wie bij zijn reformeeren verzuimt, het verband
met de historie te bewaren, is als een veldheer,
die zijn front in de lucht laat hangen en het niet
een behoorlijk aanleunen verzekert. Het resultaat is
dan eenige toefjuiching van wat oppervlakkige men-
schen, die al wat nieuw is mooi vinden, en voorts
een verloren veldtocht en een jammerlijk uit elkaar
geslagen leger.

Zelfs zou de stelling te verdedigen zijn, dat in
vele gevallen ware reformatie bestaat in het terug-
keeren tot het verleden, omdat blijkt, dat men de
zuivere lijnen heeft verlaten, daarvan is afgebogen,
en nu weer op zijn schreden moet teruggaan om
de goede ontwikkeling, die de gemakte fouten ver-
mijdt, mogelijk te doen worden. Dat is geen reprisi-
tatie, maar historische reformatie. En vooral Ge-
reformeerden hebben in den zegen van een zoo
rijk bloeitijdperk, als God hun geschonken heeft,
reden om deze methode te volgen, willen zij wer-
kelijk iets ten goede van de gemeente bereiken.

Deze korte inleiding moge aangeven, in welken
geest ik wil schrijven over het gezang der gemeente.

De boven aangehaalde woorden van Dr Hepp
zijn uit de „Perschoon”, waarin hij een artikel
van „De Harp” reviewde, dat op een vernieuwing
van den Psalmboek wat de berijming en de melo-
dieën betreft, aandrang, en deze volgorde wilde:
eerst een nieuwe Bijbelvertaling, dan een betere
Psalmberijming, en ten slotte nieuwe melodieën
daarvoor.

Terecht sprak Dr Hepp als zijn oordeel uit, dat
dan de zaak te veel op de lange baan werd ge-
schoven. Theoretisch toch moge deze orde juist
zijn, praktisch zou het zoo veel tientallen van
jaren duren, eer die weg afgewandeld was, dat
op z'n vroegst onze kleinkinderen 't nieuwe Psalm-
boek zouden gebruiken.

Nu kunnen er dingen zijn, aan wier reformatie
men begint als aan den bouw van den Domtoren,
met de wetenschap, dat pas volgende geslachten
ervan zullen genieten; en het is moedig, daarom
zulk een werk niet los te laten. Echter wil het
mij voorkomen, dat het hier niet zulk een geval
is, waar verbeteringen van groote waarde reeds
binnen niet te langen tijd ingevoerd zouden kunnen
worden.

Zelfs geven onze kerken den laatste tijd een
indruk van merkwaardige volgzzaamheid. Als er

een paar schapen over de brug zijn, passeeren heele
drommen. Zoo voerden een paar kerken de af-
schaffing der collecten voor den kerkdienst in,
deze vervangende door een stelsel van vaste bij-
dragen; en weldra volgden stroommen van berichten
over gemeenten, die eenzelfde weg insloegen.
Enkele kerken stelden jeugdonderlingen aan, en
weldra deunt het land van zulke nuttige menschen.
Deze voorbeelden mogen duidelijk maken, dat wie
in onzen tijd den moed heeft, een goed denkbeeld
te lanceeren en aanvankelijk het in praktijk weet
te brengen, onder ons kans heeft op een goed
gehoor en vrij algemeene navolging; en dat er
daarom geen reden is om de reformatie van het
gezag der gemeente op de lange baan te schuiven.

Natuurlijk, als het den weg moest gaan, dien
„De Harp” wees, — dan was er niet aan te doen;
maar dat is naar mijn oordeel niet zoo. Zelfs
ben ik het niet met Dr Hepp eens, dat men alvast
moest beginnen met het ontwerpen van nieuwe
melodieën; ik zou de verbetering meer willen
zoeken in een terugkeeren tot de historische lijn,
en wil gaarne de mij geboden gelegenheid gebruiken
om daarover in dit blad iets te schrijven.

De zaak der Psalmberijming laat ik daarbij
echter rusten, omdat die te uitvoerige behande-
ling zou eischen en nu nog niet rijp is voor
practische reformatie. Ik stel mij voor, het een
en ander te zeggen over de wijze, waarop de
gemeente den in zwang zijnden Psalmboek beter
zou kunnen gebruiken tot eer van God en hare
stichting.

De quaestie der uitbreiding van den bundel
„Eenige Gezangen” blijft dus dimmaal ook geheel
buiten mijn gezichtsveld; ik posteer mij op den
bodem der tegenwoordige werkelijkheid, en vraag
na: wat kan en moet ondernomen worden tot
reformatie van het kerkgezag, met eenige kans
van slagen?

De orde van behandeling zal dan zijn, dat ik
1o. eenige algemeene opmerkingen maak over de
plaats en het doel van het gezang der gemeente in
den eeredienst; 2o. het een en ander zeg over onze
psalmwijzen en de manier om die te zingen; 3o.
enkele gedachten ontwikkel over de wijze, waarop
onze organisten hun taak tot leiding van het gezang
der gemeente hebben te verrichten.

Om veel herhaling en om verkeerde-gevolgtrek-
kingen te vermijden, zet ik voorop een dik m. l.
Wat ik ga beweren is niets meer dan mijn in-
zicht. Ik geef dat voor beter, decreteren niets,
en heb ook niets te decreteren, maar leg het
allen, die belang stellen in ons kerkgezag en vooral
onzen organisten ernstig voor. Ik beweer niet, de
wijsheid in pacht te hebben en zal zeer gaarne
van opmerkingen kennis nemen. Alleen wachte men
daarmede tot deze reeks voltooid is.

De M.

UIT DE SCHRIFT.

Barzillai's terugkeer.

Laat toch uw knocht wederkeeren, dat ik sterfs
in mijne stad, bij mijns vaders en mijner moeder graf.
2 Sam. 19:37.

Dat had Rembrandt moeten schilderen: het af-
scheid van David en Barzillai.

Op den achtergrond het donker bergwoud van
Efraim en de blinkende Jordaan. Daarvoor het
trouw krijgsvolk van David. Als hoofdfiguren:
de Koning en Barzillai.

De Koning, niettegenstaande zijn vijftiger jaren
nog een man van frissche kracht, jonge idealen
blinkend in zijn oogen. Kindelijk heeft hij de revo-
lutie ten onder gebracht. Vaster dan ooit staat
nu zijn troon. Hij is op weg naar Jerusalem. De
toekomst wenkt hem met vele schoone beloften.
Hij voelt zich sterk in zijn God. 't Heeft hem harte-

bloed gekost vanwege Absalom, zijn zoon. Toch
is hij weer moedig als een jonge leeuw. Hij heeft
zijn leed uitgeschreid bij zijn God. Nu gaat hij
in zegepraal met nieuwe hoop het leven in.

Tegenover hem: Barzillai, de grijsaard van tachtig
jaar. Vorstelijk is zijn gemaad, want hij is een
rijk man. In zijn moede oogen schijnt ook nog
licht, van den dalenden levensavond. Op zijn rim-
pelig gelaat ligt een glans van voldoening. Hij
heeft zijn Koning mogen helpen. Hij, de oude,
de vrome, die daar in zijn vredig stadje Rogelim
zoo kalm leefde en den dag verbeelde, dat hij
mocht benengaan in vrede, hij was opgeschrikt
over 't stoute ondernemen der revolutionairen.
't Pansier kon hij niet meer aangespen, maar ge-
beden heeft hij om 't behoud van 't wetzig gezag.
En hij bidden heeft hij het niet gelaten. Hij heeft
uit zijn have genomen: beddewerk en schalen,
aarden vaten, tarwe, gerst, meel, geroost koren,
boonen en linzen, honig, boter, schapen en kana
voor David en zijn hongerig volk.

Wat een heerlijk meeleven van dien ouden man
in den spannenden strijd der jongere geslachten!

En nu, na de triomf, heeft hij zijn rijdier laten
zadelen. En eershalve heeft hij David begeleid tot
aan, tot over den Jordaan. 't Heeft hem goed ge-
daan, toen 't water bij den overtocht om hem heen
spatte. 't Was alsof hij weer jong was.

Doeh dit duurde maar kort. Hij was dien dag
juist jarig. Tachtig jaar. En een man van tachtig
jaar, als hij een kind Gods is, voelt wel mee
in den strijd der jongere geslachten, maar toef
toch met zijn herinnering heft in de dagen van
ouds. Hij wordt gaandeweg van het leven los ge-
maakt.

Barzillai houdt zijn rijdier in. Eerbiedig wendt
hij zich tot den Koning: 't wordt zijn tijd om weer
te keeren naar zijn huis.

David wil daar niet van hooren. „Ga mee, Bar-
zillai, naar mijn prachtig Jerusalem, en naar mijn
schoon paleis en leef mee in ons lustig leven,
ik zal u onderhouden.”

Maar neen, dat kan de oude man niet meer.
Hij begeert dat niet. Hij leeft wel mee. Maar hij
gaat niet mee. Zijn weg is een andere. En de
herinnering aan vroegere geslachten droomt in zijn
oogen. Hij weet: straks zal hij tot zijne vaders
vergaderd worden. „Och, zegt hij, ik zou bij u in
uw mooie leven goed van kwaad niet kunnen on-
derscheiden. Zou ik de stem der zangers en za-
ngersessen nog kunnen hooren, ik die heden tachtig
jaar ben? Laat toch — zoo vraagt hij met teeren
weemoed — laat toch uw knecht wederkeeren,
dat ik sterfe in mijne stad, bij mijns vaders en
mijner moeder graf.”

Dat is wel echt het begeeren van een zeer oude.
De lijn van het leven buigt naar de jeugd terug.
Wederkeeren. Het hart leeft in 't verleden. En ziet
dat in 't licht der genade Gods. Niet naar Jerusa-
lem! Maar naar het nederige Rogelim! Sterven
in zijn stad! Niet bij de blijde zangers en speel-
lieden. Maar bij 't graf van vader en moeder. In
't stil herinneren aan Gods weldadigheid en trouw.
Voelt hij dan niets meer voor 't jonge, krachtige,
frissche leven, met zijn idealen, zijn geestdrift,
zijn verwachting?

Zeker wel. Zie daar is Chimham, zijn zoon. Voor
dozen vraagt hij wat David den ouden vader geven
wilde. En die jonge man vindt het heerlijk mee te
mogen. Voor hem zou het onnatuurlijk zijn te wil-
len wederkeeren naar het oude stadje, om den
dood te verbeiden bij grootvaders en grootmo-
ders graf.

Toen kwam het afscheid.
Eerbiedig kuste de Koning den ouden Barzillai.
En hij zegende hem. Deze moet wederkeeren. De
Koning moet vooruit.

Nog eenmaal wendt de grijze 'thoofd, om den
Koning te groeten en Chimham zijn zoon, die het
grote leven ingaat, vol gouden beloften.

Alzoo keerde hij weder naar zijn plaats. Om